

МАКЕДОНСКИ ТЕЛЕКОМ АД - СКОПЈЕ
Адреса „Кеј 13-ти Ноември“ број 6, 1000 Скопје, Р. Северна Македонија

До: Македонска берза на хартии од вредност АД Скопје
Орце Николов 75, 1000 Скопје

Датум: февруари 2024 година

Предмет: Образложение за работењето на Македонски Телеком АД – Скопје за периодот од 01.01.2023 до 31.12.2023 година

Следната анализа се однесува на неревидираните финансиски извештаи на Македонски Телеком (МКТ) за периодот 01.01.2023 - 31.12.2023, подготвени во согласност со Меѓународните стандарди за финансиско известување (МСФИ).

I Приходи

Приходите од продажба на крајот од 2023 година бележат зголемување од 1,2% во споредба со претходната година и изнесуваат 11.912.553 илјади денари. Во рамки на приходите од основниот бизнис се бележи раст од 4,3% кај мобилните услуги, додека во фиксниот сегмент има раст од 3,5% споредено со претходната година.

Мобилни услуги

Мобилни говорни и неговорни услуги

На пазарот на мобилната телефонија МКТ има **удел на пазарот од 48,2%** (интерна проценка, споредено со 48,6% на крајот од претходната година). Базата на претплатници на крајот од 2023 година изнесува 1.281 илјади претплатници и е зголемена за 1% во однос на претходната година.

Приходите од говорни услуги (малопродажба) како и неговорни мобилни услуги на крајот од 2023 година бележат зголемување од 3,8% во споредба со претходната година.

Зголемувањето главно произлегува од поголемиот број на пост - пејд претплатници и зголемувањето на приходите од роаминг, а од друга страна пак има намалување на приходите од при-пејд главно заради миграција на претплатниците од при-пејд во пост-пејд како и помал обем на користење на говорни услуги во при-пејд сегментот. Зголемени се и приходите од неговорни услуги, главно како резултат на зголемени приходи од мобилен интернет заради зголемено користење на пакетни тарифни модели со вклучени неговорни услуги како и зголемен GPRS сообраќај од роаминг.

Приходите од говорни услуги – големопродажба на крајот од 2023 година бележат намалување од 3,1% во споредба со претходната година.

Комбинираниот ARPU (просечниот приход по корисник) од говорни и неговорни услуги бележи зголемување од 1,6% во споредба со претходната година, достигнувајќи 378 денари.

МАКЕДОНСКИ ТЕЛЕКОМ АД - СКОПЈЕ
Адреса „Кеј 13-ти Ноември“ број 6, 1000 Скопје, Р. Северна Македонија

Фиксни услуги

Фиксни говорни и неговорни услуги

МКТ успеа да ја одржи **водечката позиција на пазарот на фиксни говорни услуги со 61,9%** (интерна проценка, споредено со 61,5% на крајот од претходната година), односно 228 илјади корисници на крајот од 2023 година.

Приходите од говорни услуги од малопродажба во 2023 година во фиксниот сегмент се стабилни во споредба со претходната година. На крајот од 2023 година бројот на корисници на фиксна телефонија (вклучувајќи ги и корисниците на конвергентни услуги) бележи зголемување за 1,7% споредено со претходната година.

Вкупниот број на пристапи на широкопојасен интернет (вклучувајќи ги и корисниците на конвергентни услуги) на крајот од 2023 година е зголемен за 3,2% и изнесува 233,8 илјади во споредба со 226,6 илјади на крајот од претходната година. **Бројот на претплатници на широкопојасен интернет (без големопродажба)** на крајот од 2023 година е зголемен за 3,5% и изнесува 210,5 илјади во споредба со 203,3 илјади на крајот од претходната година. **Уделот на пазарот на широкопојасен интернет** на крајот од 2023 година изнесува **49,6%** (интерна проценка, споредено со 49,7% на крајот од претходната година). Инвестициите во оптичката мрежа резултираат во континуиран раст на бројот на оптички пристапи во земјата. На крајот од 2023 година Македонски Телеком овозможи повеќе од 314 илјади пристапи до оптика што е за 14,6% повеќе споредено со претходната година.

Во однос на **ТВ пазарот, МКТ има лидерска позиција со 34% удел** од вкупниот ТВ пазар (**интерна проценка**, споредено со 33,6% на крајот од претходната година). IPTV услугата (дигитална телевизија преку Интернет протокол), поради високиот квалитет, интерактивноста и уникатното ТВ искуство, е одлично прифатена на пазарот и МКТ на крајот од 2023 година оствари зголемување на бројот на корисници на IPTV (вклучувајќи Magenta 1, 3 Play и други TV услуги) за 1,8% во споредба со претходната година што резултираше со база од 150,4 илјади корисници на крајот од 2023 година.

Приходите од малопродажен Интернет на крајот од 2023 година се зголемени за 13,6% во споредба со претходната година.

Приходите од дигитална телевизија преку Интернет протокол („IPTV“) на крајот од 2023 година се намалени за 5,8% во споредба со претходната година заради намалување на **ARPU (просечниот приход по корисник)** од ТВ услуги.

Останати приходи

Останати приходи во фиксниот и мобилниот сегмент

Приходите од системска интеграција и ИТ услуги на крајот од 2023 година се намалени за 51,3% во споредба со претходната година, главно како резултат на зголемените приходи во 2022 година од проектот за паметно осветлување и платформа за дигитален град.

Приходите од продажбата на опрема на крајот од 2023 година се зголемија за 3,6% во споредба со претходната година како резултат на зголемувањето на приходите од продажба на мобилни апарати на рати заради поголемата просечна продажна цена по апарат.

II Трошоци

Оперативни трошоци

На страната на трошоците, на крајот од 2023 година оперативните расходи бележат намалување од 3,4% во споредба со претходната година, што во најголем дел се должи на намалувањето на трошоците за набавна вредност на продадени трговски стоки како и намалувањето на трошоците за сировини и други материјали.

Трошоците за набавна вредност на трговски стоки се намалени за 10% во линија со намалените приходи од системска интеграција и ИТ услуги, додека трошоците за сировини и други материјали каде се вклучени и трошоците за електрична енергија, се намалени за 19,4% на крајот од 2023 година во споредба со претходната година, доминантно поради намалувањето на цената на електричната енергија како резултат на глобалните движења на цената на електричната енергија.

Расходите за услуги со карактер на материјални трошоци се намалени за 0,9% на крајот од 2023 година во споредба со претходната година.

Трошоците за вработени на крајот од 2023 година се зголемени за 9,4% заради поголемиот број на вработени, главно како резултат на преземањето на вработените кои ги извршуваат активностите со одржување на телекомуникациската мрежа, а кои во период од јуни 2016 до 2023 година беа во надлежност на надворешен партнер. Дополнително, Компанијата има помали трошоци за отпремнини во споредба со претходната година.

Трошоците за амортизација се намалени за 1,7% на крајот од 2023 година во споредба со претходната година.

Капитални трошоци

Вкупните капитални инвестиции (CAPEX), на крајот од 2023 година изнесуваат 2.628.214 илјади денари.

III Оперативна и нето добивка

Горенаведените движења на страната на приходите и трошоците резултираа со зголемување на оперативната добивка пред камати, оданочување и амортизација (ЕБИТДА) во 2023 година за 10,4% во споредба со претходната година. ЕБИТДА маргината во 2023 година е зголемена и изнесува 42,2% во споредба со 38,8% на крајот од претходната година.

Оперативната добивка пред камати и оданочување (ЕБИТ) во 2023 година е зголемена за 29,1% во споредба со претходната година.

Како резултат на горенаведените движења на страната на приходите и трошоците како и финансиските приходи и расходи, нето добивката за 2023 година е зголемена за 38,7% во споредба со претходната година и изнесува 2.080.351 илјади денари.

Во илјади денари	2022 јан - дек	2023 јан - дек	Промена 2023 спрема 2022
(1) Оперативни приходи	11.880.860	12.060.850	1,5%
(2) Приходи од продажба	11.769.333	11.912.553	1,2%
(3) Оперативни расходи	10.067.295	9.720.101	-3,4%
(4) Трошоци за електрична енергија	608.113	469.751	-22,8%
(5) Амортизација на материјалните и нематеријалните средства	2.793.719	2.745.926	-1,7%
(6) = (3) - (5) Оперативни расходи без амортизација	7.273.576	6.974.175	-4,1%
(7) = (1) - (6) Оперативна добивка пред камати, оданочување и амортизација (ЕБИТДА)	4.607.284	5.086.675	10,4%
(7a) = (7) / (1) ЕБИТДА маргина во %	38,8%	42,2%	8,8%
(8) = (1) - (3) Оперативна добивка пред камати и оданочување (ЕБИТ)	1.813.565	2.340.749	29,1%
(9) Финансиски приходи	24.849	72.676	192,5%
(10) Финансиски расходи	131.155	60.819	-53,6%
(11) Данок од добивка	206.980	272.255	31,5%
(12) = (8) - (9) - (10) - (11) Нето добивка	1.500.279	2.080.351	38,7%

IV Исплатени дивиденди

Собранието на акционери на МКТ на состанокот одржан на 30 мај 2023 година ја усвои Одлуката за исплата на дивиденда за 2022 година и утврдување на дивиденден календар. Во согласност со оваа Одлука дивидендата за 2022 година е во купен бруто износ од 1.667.794 илјади денари.

Бруто износ на дивиденда по акција за 2022 година е МКД 19,34 што претставува благо намалување за 3,2% во споредба со дивидендата за 2021 година (МКД 19,96). Дивидендата беше исплатена во септември 2023 година. До датумот на објавување на овие финансиски извештаи не се објавени дивиденди за 2023 година.

V План и очекувања за претстојниот период

Во претстојниот период се очекува тренд на раст на нето маргината како резултат на раст на приходите од основниот бизнис. Повисоката нето маргина заедно со ефектот од намалување на трошоците како резултат на комбинираниот ефект од намалувањето на цената на енергијата, континуирана оптимизација и зголемувањето по основ на инфлацијата, резултира со зголемена ЕБИТДА во однос на минатата година.

Позитивниот тренд на приходите се очекува да биде обезбеден преку:

- Раст на пазарот и задржување на лидерската позиција во однос на перцепцијата за брендот и продажната мрежа;
- Имплементација на нова ТВ платформа со напредни карактеристики како фактор за диференцијација од останатите на пазарот;
- Супериорно дигитално корисничко искуство поддржано со комуникација со корисниците (Magenta Moments) и понатамошно подобрување како на процесите, така и на алатките/апликациите;
- Одржување на лидерската позиција во FMC и обезбедување на генерирање на позитивна вредност од конвергирани домаќинства
- Обезбедување на лидерство во однос на иновациите во мобилната мрежа со користење и монетизирање на 5G и осигурување на подготвеноста на 5G околината;
- Зголемување на приходите од услугите и на нето маргината побрзо од конкуренцијата, искористување на можностите на ИКТ за дополнително зголемување на вредноста.

VI Конфликтот во Украина и економската криза врз бизнисот и врз финансиските извештаи

Годишната стапка на инфлација се забавува и на крајот од 2023 година, распонот на инфлацијата во однос на еврозоната дополнително се намалува. Сепак, просечната стапка на инфлација за 2023 година е измерена на околу 10% со најновите извештаи на ММФ за земјата и сè уште е на релативно високо ниво во споредба со историскиот просек. Цените на основните производи, главно прехранбената компонента, и натаму бележат надолни прилагодувања, но овој ефект многу бавно и незадоволително се инкорпорира во домашните цени. Иако се очекува натамошен пад на цените, неизвесноста на идните цени на берзите сè уште опстојува поради тековните воени конфликти.

Тековниот воен конфликт во Украина и поврзаните санкции насочени против Руската Федерација како и другите тековни воени конфликти може да извршат дополнително влијание врз европската и глобалната економија, покрај влијанието што веќе го изврши врз цените на енергијата, како што беше дискутирано погоре. Компанијата нема значајна директна изложеност на Украина, Русија или Белорусија. Сепак, влијанието врз општата економска ситуација може да резултира со потреба од ревидирање на одредени претпоставки и проценки во иднина. Компанијата го почувствува влијанието на кризата преку зголемените цени на енергијата. Идно долгорочно влијание може да се изврши на обемот на тргување, паричните текови и профитабилноста. Сепак, освен зголемените

МАКЕДОНСКИ ТЕЛЕКОМ АД - СКОПЈЕ

Адреса „Кеј 13-ти Ноември“ број 6, 1000 Скопје, Р. Северна Македонија

трошоци за енергија, Друштвото не почувствува други влијанија од конфликтот во Украина и другите тековни воени конфликти до датумот на овие финансиски извештаи.

Никола Љушев
Главен извршен директор

Славко Пројкоски
Главен директор за финансии

Истрага за одредени договори за консултантски услуги

На 13 февруари 2006 година, Маѓар Телеком АД, доминантниот сопственик на Друштвото, (преку Каменимост Комуникации АД – Скопје, мнозински акционер на Друштвото), објави дека е вршена истрага на одредени договори склучени од друга подружница на Маѓар Телеком АД, со цел да се утврди дали договорите биле склучени во спротивност на политиките на Маѓар Телеком АД или важечките закони или регулативи. Одборот за ревизија на Маѓар Телеком го ангажираше White & Case како свој независен правен советник за целите на спроведувањето на интерната истрага. Последователно на ова, на 19 февруари 2007 година, Одборот на директори на Друштвото, врз основа на препораката на Одборот за ревизија на Друштвото и на Одборот за ревизија на Маѓар Телеком АД, донесе одлука за спроведување на независна интерна истрага во однос на одредени договори во Република Северна Македонија.

Врз основа на јавно достапните информации, како и информациите добиени од Маѓар Телеком, а коишто беа претходно обелоденети, Одборот за ревизија на Маѓар Телеком спроведе интерна истрага во однос на одредени договори поврзани со активностите на Маѓар Телеком и/или нејзините подружници во Црна Гора и во Република Северна Македонија кои вкупно изнесуваа повеќе од 31 милион евра. Поконкретно, интерната истрага испитуваше дали Маѓар Телеком и/или нејзините подружници во Црна Гора и во Република Северна Македонија извршиле плаќања коишто се забранети со законите или прописите на САД, вклучувајќи го и американскиот Закон за спречување на корумпирано однесување во странство (ФЦПА). Друштвото претходно ги обелодени резултатите од интерната истрага.

Одборот за ревизија на Маѓар Телеком го информираше Министерството за правда на САД („МП“) и Комисијата за хартии од вредност на САД („КХВ“) за интерната истрага. МП и КХВ започнаа истрага за активностите коишто беа предмет на интерната истрага. На 29 декември 2011 година, Маѓар Телеком објави дека склучи конечни спогодби со МП и КХВ за решавање на истрагите на МП и КХВ поврзани со Маѓар Телеком. Со спогодбите завршија истрагите на МП и КХВ. Маѓар Телеком ги објави клучните услови од спогодбата со МП и КХВ на 29 декември 2011 година. Поконкретно, Маѓар Телеком објави дека склучил договор за одложено гонење за период од две години („ДОГ“) со МП. ДОГ истече на 5 јануари 2014 година, а врз основа на барањето на МП доставено во согласност со ДОГ, Окружниот суд на САД за Источната област на Вирџинија, на 5 февруари 2014 година, ги отфрли обвиненијата против Маѓар Телеком.

Во врска со локалната истрага од страна на државните органи во Република Северна Македонија и претходно обелоденетата информација во Финансиските извештаи на Друштвото за претходните години, во првото тримесечје од 2023 година првостепениот кривичен суд донесе неправосилна пресуда со која ги огласи за виновни тројцата обвинети поранешни менаџери на друштвото и ги задолжи солидарно да ја надоместат штетата. Но, по предлог на Вишото јавно обвинителство, со пресудата од четвртото тримесечје од 2023 година на Апелациониот суд – Скопје, сите обвиненија против обвинетите се отфрлени поради застареност на делото, согласно со последните измени во Кривичниот законик. Со оваа пресуда кривичната постапка против обвинетите е затворена и сега државата може да ги тужи обвинетите само за надомест на штета во граѓанска судска постапка.

Немаме сознанија за било какви информации како резултат на барања од кое било регулаторно тело или други надворешни страни, освен како што е опишано погоре, од кои би можеле да заклучиме дека финансиските извештаи можат да бидат неточни, вклучувајќи ги и ефектите од можни незаконски дејства.

МАКЕДОНСКИ ТЕЛЕКОМ АД - СКОПЈЕ

Адреса: „Кеј 13-ти Ноември“ број 6, 1000 Скопје, Р. Северна Македонија
Телефон: +389 2 3100 200 | Факс: +389 2 3100 300 | Контакт центар +389 2 122
E-Mail: kontakt@telekom.mk | Internet: www.telekom.mk
ЕМБС 5168660 | Основна главнина МКД 9.583.887.733,00

6